SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2024-yil 1-yanvar holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 13 432 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 217 ta).

Shuningdek, ushbu davrga 20 338 ta korxona ro‘yxatdan o‘tib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 109,6 % ni tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda.

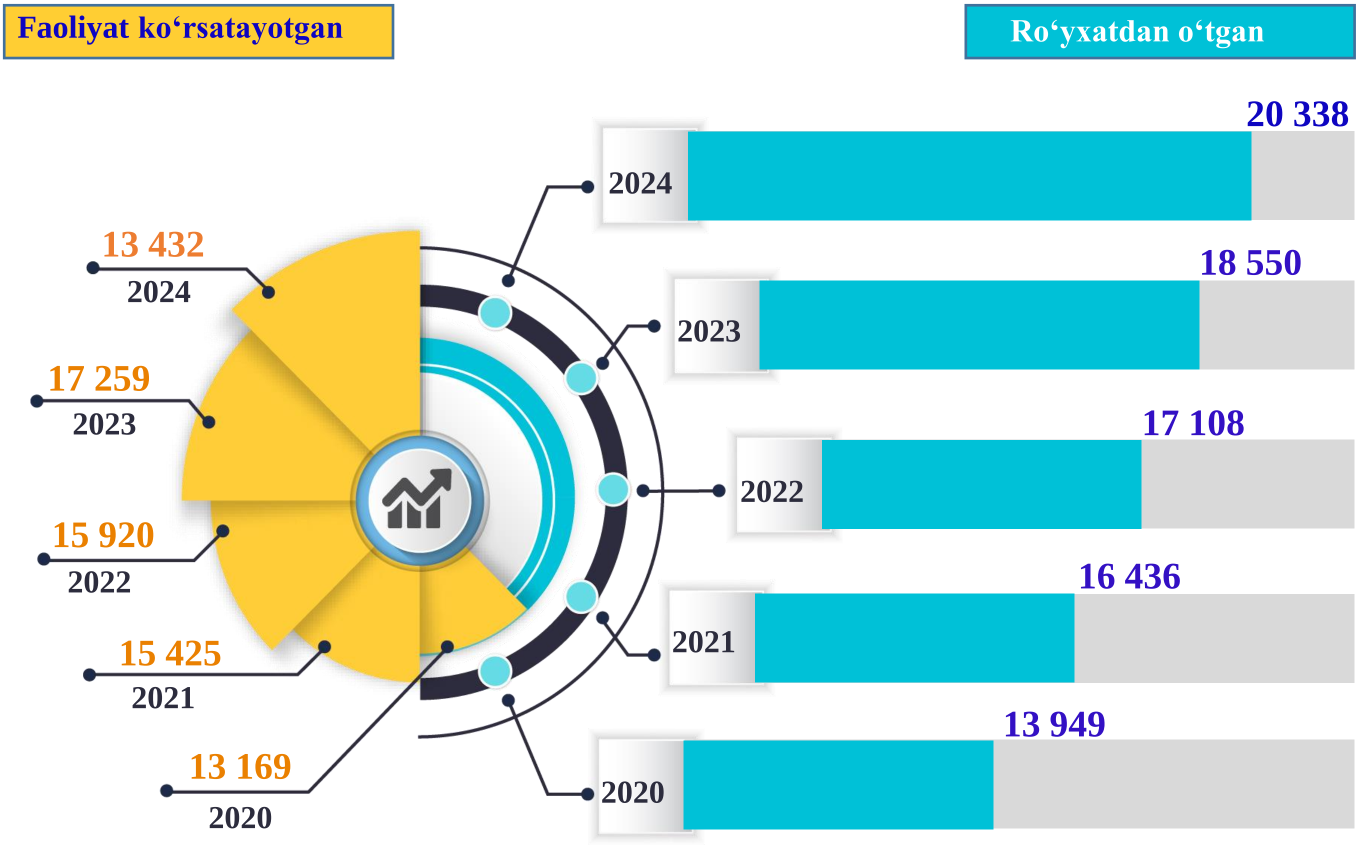

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-dekabr oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

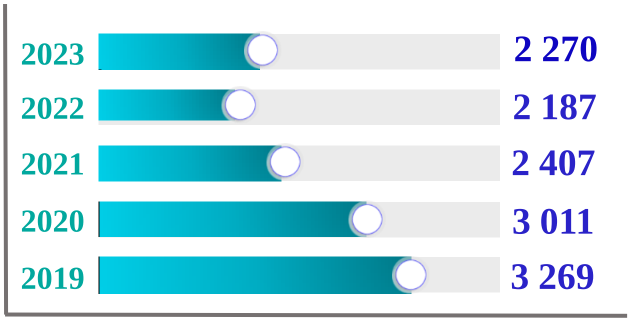

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

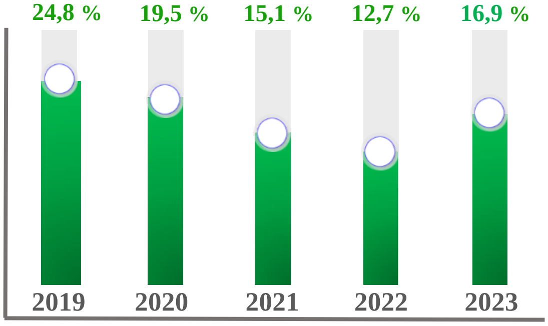

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

594 — **28,5 %**

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

259 — **16,8 %**

Sanoat

95 — **9,1 %**

Qurilish

901 — **20,7 %**

Savdo

58 — **17,6 %**

Tashish va saqlash

99 — **15,0 %**

Yashash va ovqatlanish

51 — **29,3 %**

Axborot va aloqa

16 — **8,4 %**

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

197 — **6,5 %**

Boshqa turlar

Joriy yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 2 270 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 39,7 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 26,2 foiz, sanoat – 11,4 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 20,2 foiz, Sardoba – 12,9 foiz, Sirdaryo – 11,2 foiz va Oqoltin – 9,2 foiz tumanlar hissalariga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	458	14,1 %	Boyovut t.	181	14,8 %
Sardoba t.	293	28,9 %	Sayxunobod t.	159	14, 9 %
Sirdaryo t.	254	15,4 %	Yangiyer sh.	159	17,0 %
Oqoltin t	209	24,6 %	Xovos t.	131	15,9 %
Mirzaobod t.	296	16,8 %	Shirin sh.	40	11,0 %
Guliston t.	190	17,4 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

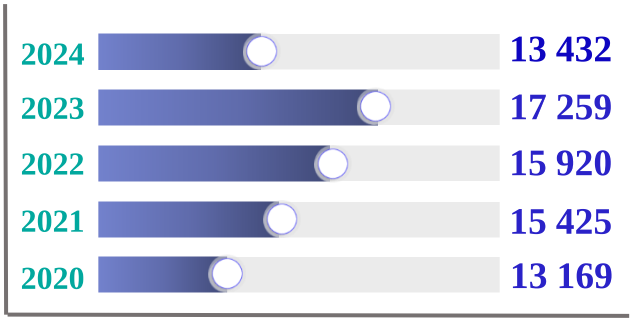

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

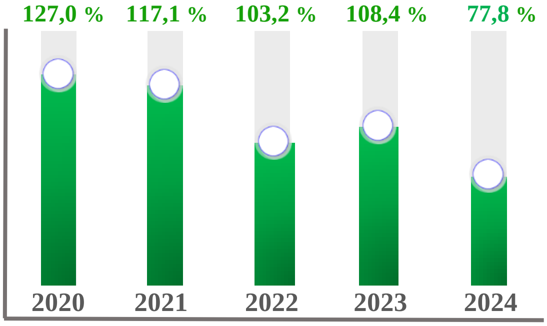

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

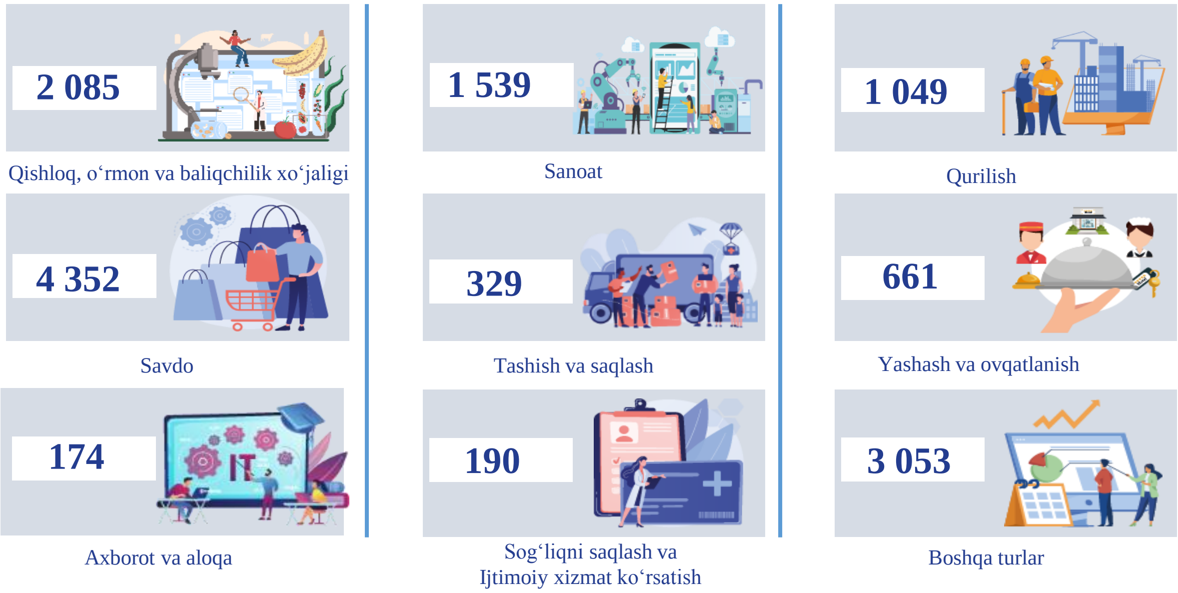

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2024-yil 1-yanvar holatiga 13 432 taga yetib, 2020-yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati 102,0 foizni tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 32,4 foiz, qishloq o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 15,5 foiz, sanoat – 11,5 foiz, hududlar kesimida eng ko‘p Guliston shahrida 24,2 foiz, Sirdaryo – 12,3 foiz, Boyovut – 9,1 foiz va Mirzaobod – 8,7 foiz tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	3 253	Sardoba t.	1 014
Sirdaryo t.	1 650	Yangiyer sh.	933
Mirzaobod t.	1 164	Oqoltin t.	851
Boyovut t.	1 221	Xovos t.	824
Guliston t.	1 093	Shirin sh.	365
Sayxunobod t.	1 064		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

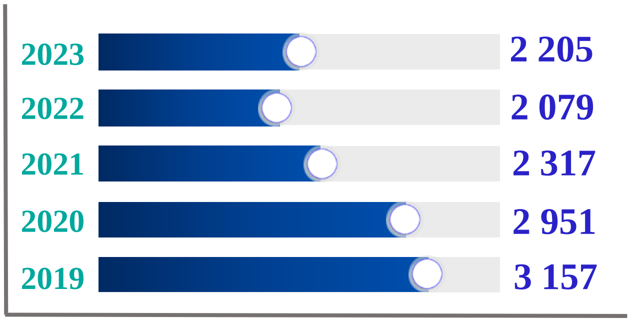

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

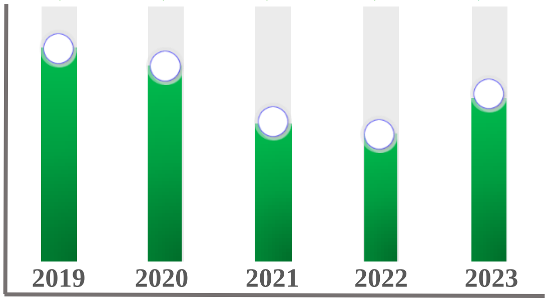

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

594
28,7 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

259
16,9 %

Sanoat

95
9,1 %

Qurilish

901
20,7 %

Savdo

58
17,7 %

Tashish va saqlash

99
15,0 %

Yashash va ovqatlanish

50
30,9 %

Axborot va aloqa

16
11,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

133
13,3 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 2 205 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	432	16,1 %	Boyovut t.	177	17,9 %
Sardoba t.	290	32,9 %	Sayxunobod t.	158	17,6 %
Sirdaryo t.	250	17,9 %	Yangiyer sh.	153	18,6 %
Oqoltin t.	208	28,6 %	Xovos t.	126	19,4 %
Mirzaobod t.	189	18,9 %	Shirin sh.	38	12,8 %
Guliston t.	184	19,8 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

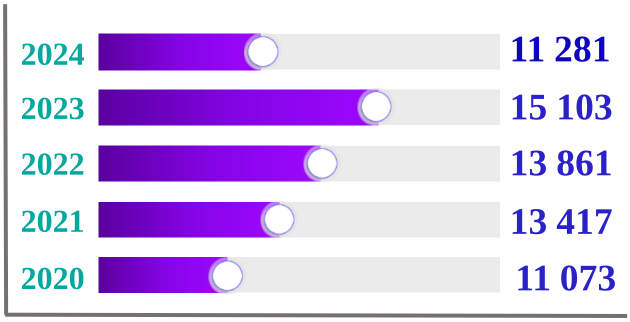

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

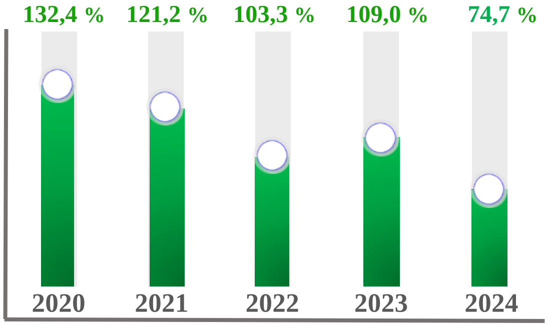

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 069

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 537

Sanoat

1 039

Qurilish

4 352

Savdo

328

Tashish va saqlash

659

Yashash va ovqatlanish

162

Axborot va aloqa

138

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

997

Boshqa turlar

Faoliyat ko‘rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2024-yil 1-yanvar holatiga 11 281 taga yetib, 2020-yilning mos davriga nisbatan (208 ta) o‘sish sur’ati 101,9 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 38,6 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 18,3 foiz, sanoat – 13,6 foiz, qurilish – 9,2 foiz, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar – 5,9 foiz, tashish va saqlash – 2,9 foiz, axborot va aloqa – 1,4 foiz, sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 8,9 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 691	Sardoba t.	882
Sirdaryo t.	1 395	Yangiyer sh.	823
Mirzaobod t.	1 001	Oqoltin t.	728
Boyovut t.	987	Xovos t.	648
Guliston t.	930	Shirin sh.	297
Sayxunobod t.	899		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

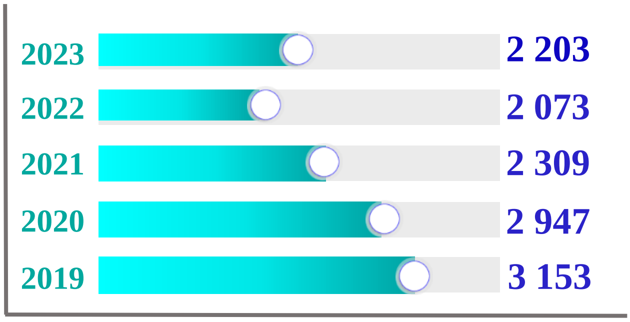

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

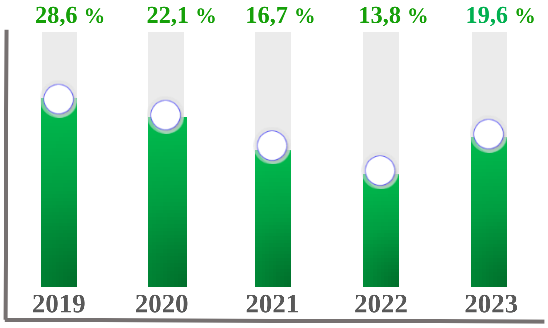

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

594
28,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

258
17,1 %

Sanoat

95
9,2 %

Qurilish

901
20,7 %

Savdo

58
17,7 %

Tashish va saqlash

99
15,0 %

Yashash va ovqatlanish

50
30,9 %

Axborot va aloqa

16
11,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

132
13,4 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

2023-yilning yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo‘ldi: savdo – 40,9 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 27,0 foiz, hamda sanoat 11,7 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**431**	16,1 %	Boyovut t.	**177**	18,0 %
Sardoba t.	**290**	33,0 %	Sayxunobod t.	**158**	17,7 %
Sirdaryo t.	**249**	18,0 %	Yangiyer sh.	**153**	18,7 %
Oqoltin t.	**208**	28,7 %	Xovos t.	**126**	19,6 %
Mirzaobod t.	**189**	19,0 %	Shirin sh.	**38**	12,9 %
Guliston t.	**184**	19,8 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

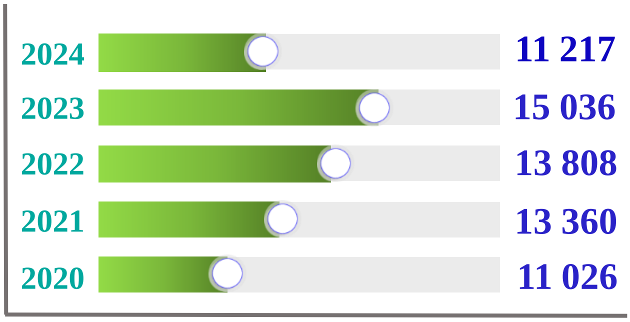

Yillar kesimida o‘sish surati (foizda)

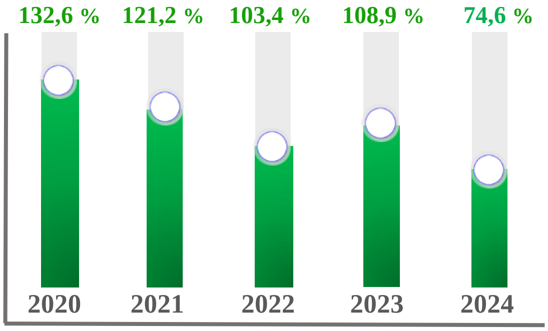

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko‘p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (23,8 foiz), Sirdaryo (12,3 foiz), Mirzaobod (8,9 foiz) va Boyovut (8,8 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 53,8 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 674	Sardoba t.	879
Sirdaryo t.	1 382	Yangiyer sh.	820
Mirzaobod t.	994	Oqoltin t.	726
Boyovut t.	982	Xovos t.	644
Guliston t.	927	Shirin sh.	295
Sayxunobod t.	894		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sardoba t.	348
Mirzaobod t.	327
Sayxunobod t.	269
Oqoltin t.	266
Guliston t.	208
Boyovut t.	197
Sirdaryo t.	174
Xovos t.	142
Guliston sh.	94
Yangiyer sh.	40
Shirin sh.	20

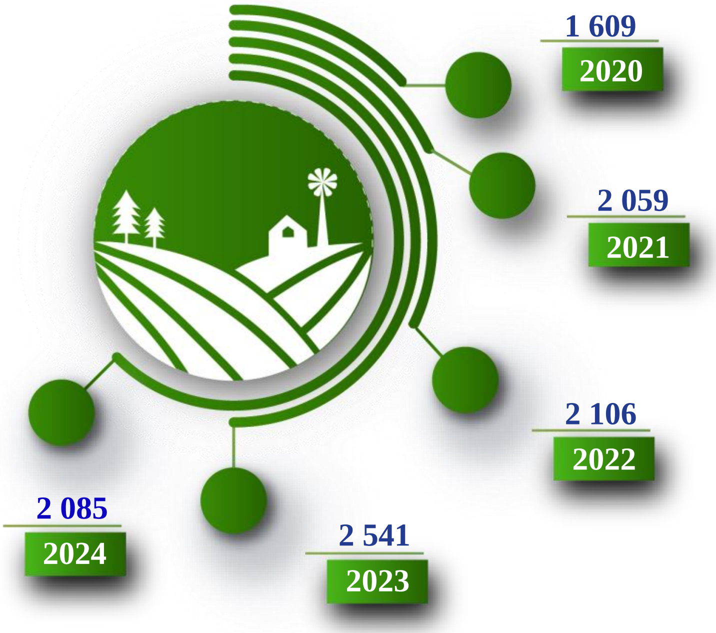

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

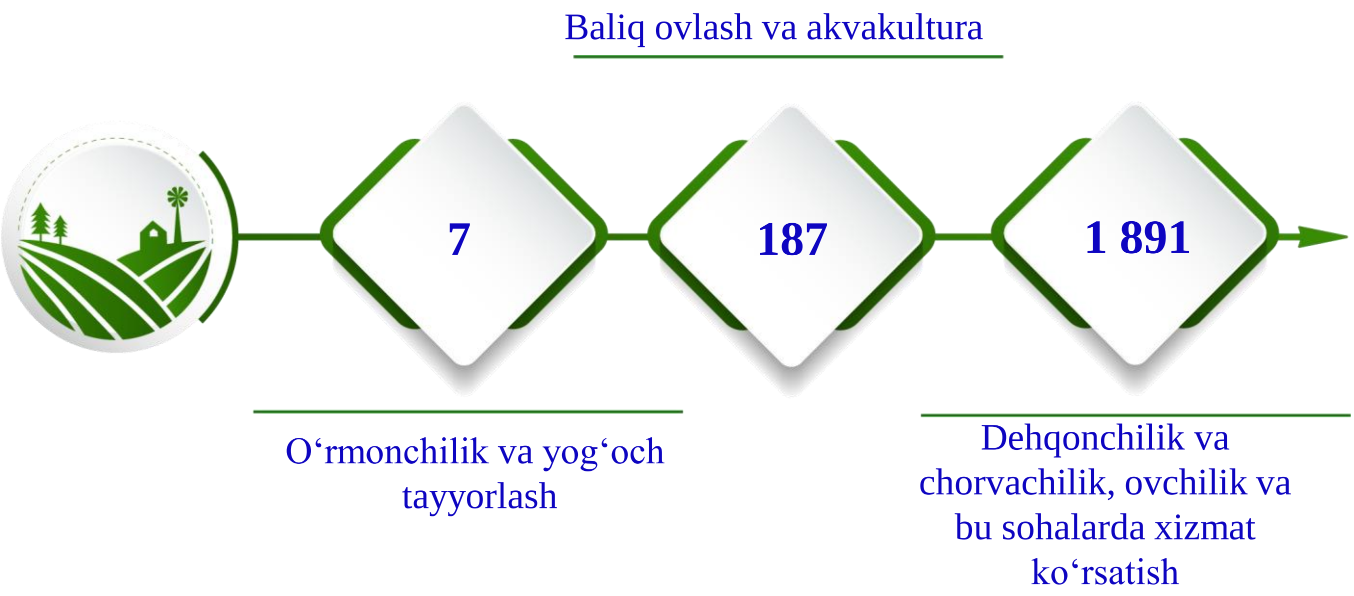

9 Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	324
Sirdaryo t.	236
Boyovut t.	162
Mirzaobod t.	139
Yangiyer sh.	142
Sayxunobod t.	144
Guliston t.	116
Xovos t.	102
Sardoba t.	69
Oqoltin t.	55
Shirin sh.	50

2024	1 539
2023	2 302
2022	2 198
2021	2 097
2020	1 736

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 11,5 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,5 foizini ishlab chiqarish sanoati, 4,7 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,9 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,9 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tashkil etgan.

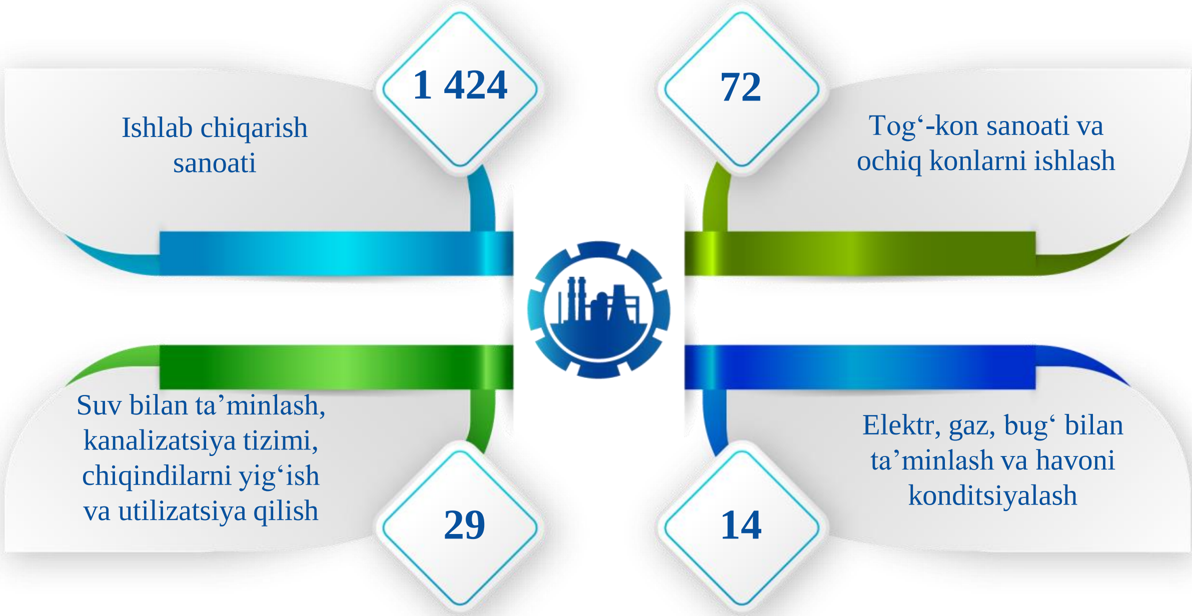

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	368
Mirzaobod t.	106
Sirdaryo t.	95
Yangiyer sh.	83
Guliston t.	75
Boyovut t.	67
Sayxunobod t.	66
Xovos t.	59
Oqoltin t.	51
Sardoba t.	40
Shirin sh.	39

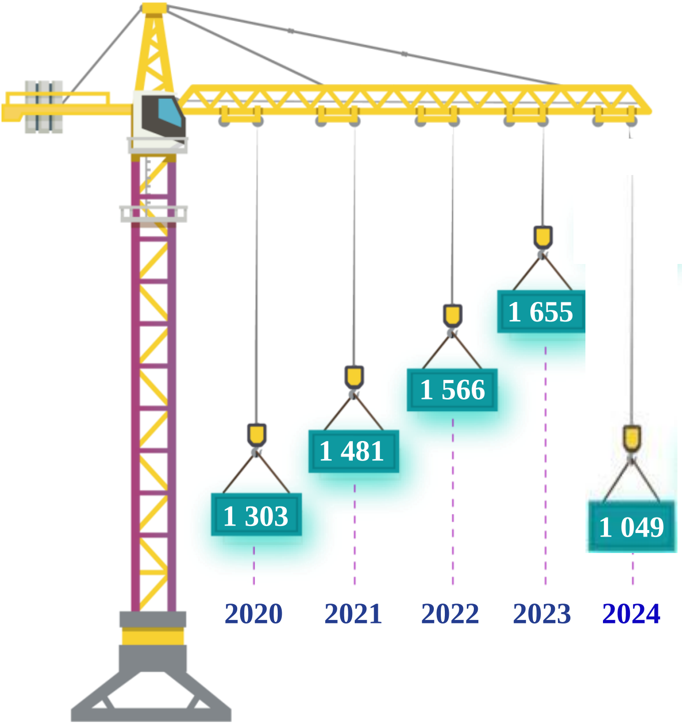

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 54,5 foiz ulushni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 24,8 foiz ulushni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,7 foiz ulushni tashkil etdi.

260 Fuqarolik obyektlarini qurish

217 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

572 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 188
Sirdaryo t.	602
Guliston t.	379
Boyovut t.	369
Yangiyer sh.	333
Sardoba t.	315
Mirzaobod t.	290
Sayxunobod t.	286
Oqoltin t.	244
Xovos t.	224
Shirin sh.	122

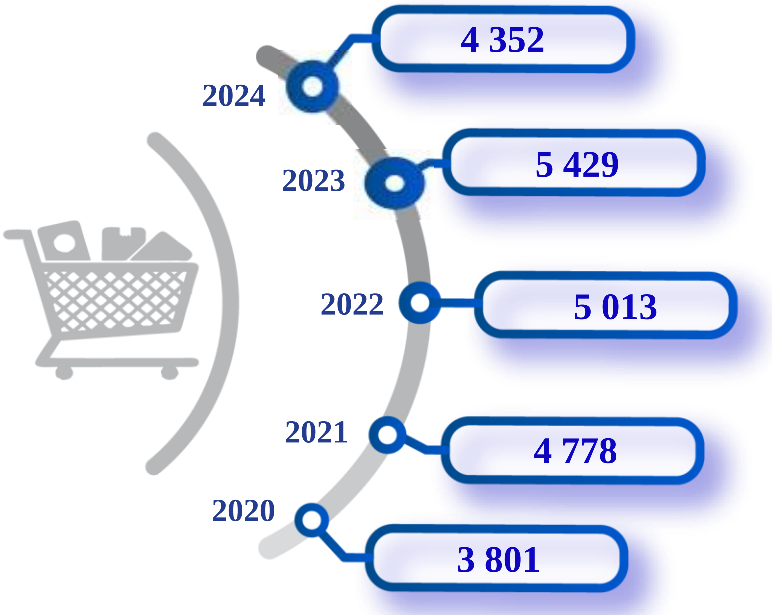

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 343 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 63,0 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 28,9 foiz ulushni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 8,1 foiz ulushni tashkil etdi.

353
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 257
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

2 742
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	171
Sirdaryo t.	76
Boyovut t.	70
Yangiyer sh.	65
Guliston t.	56
Sayxunobod t.	52
Oqoltin t.	43
Sardoba t.	40
Mirzaobod t.	38
Xovos t.	27
Shirin sh.	23

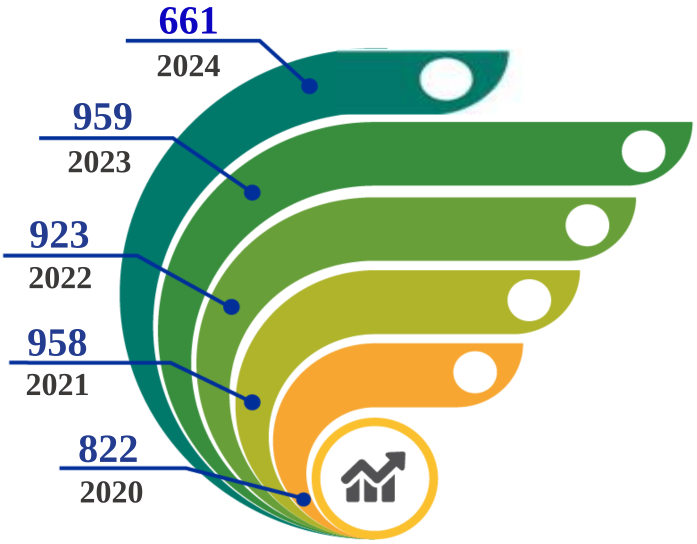

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 661 tani tashkil etdi.

Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 5,1 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 94,9 foiz ulushini tashkil etdi.

34 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

627 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	76
Yangiyer sh.	20
Boyovut t.	18
Sirdaryo t.	16
Guliston t.	11
Shirin sh.	9
Sardoba t.	7
Oqoltin t.	7
Sayxunobod t.	5
Mirzaobod t.	3
Xovos t.	2

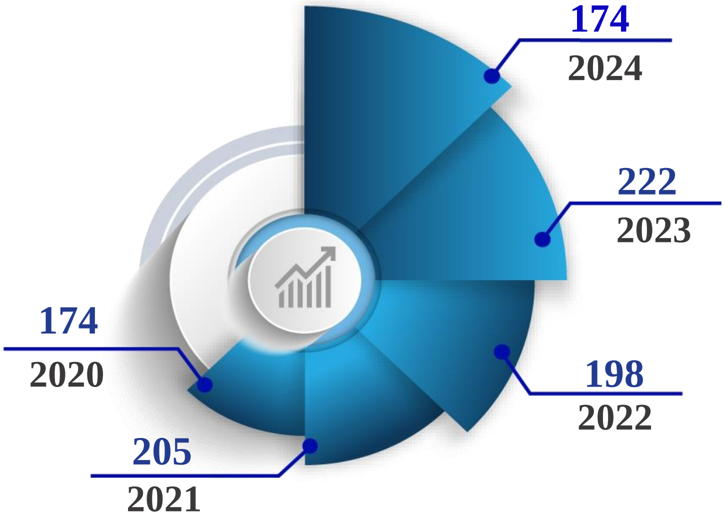

2024- yil 1-yanvar holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,1 foizini tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 31,0 foizini tashkil etdi.

Komputer dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 48,9 foizini tashkil etdi.

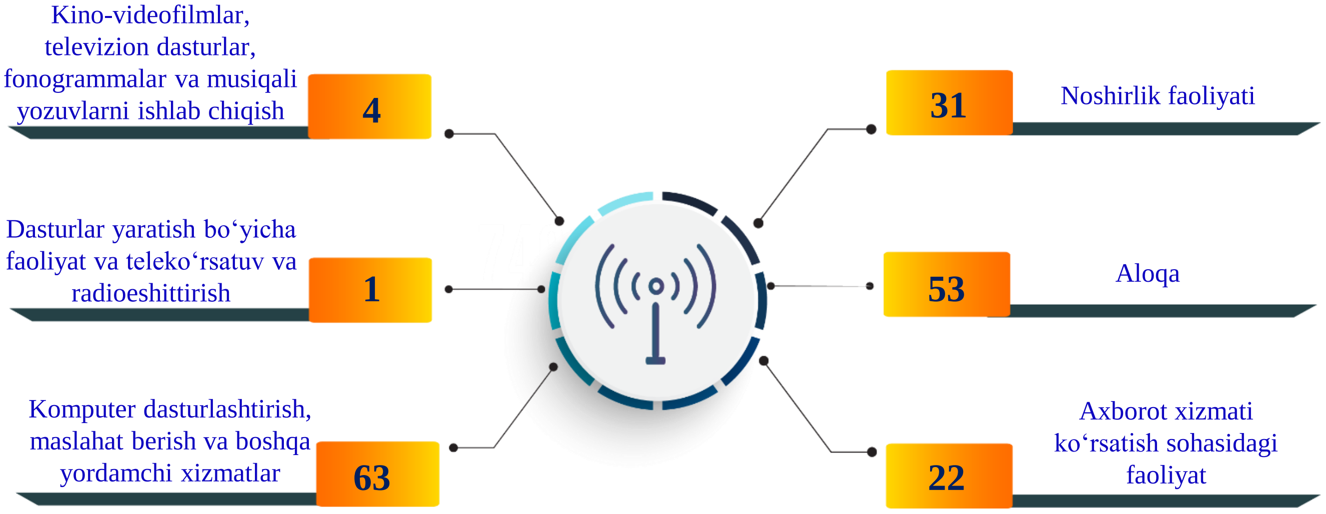

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	90
Sirdaryo t.	31
Yangiyer sh.	20
Guliston t.	9
Mirzaobod t.	8
Sardoba t.	7
Sayxunobod t.	7
Boyovut t.	6
Xovos t.	5
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	2

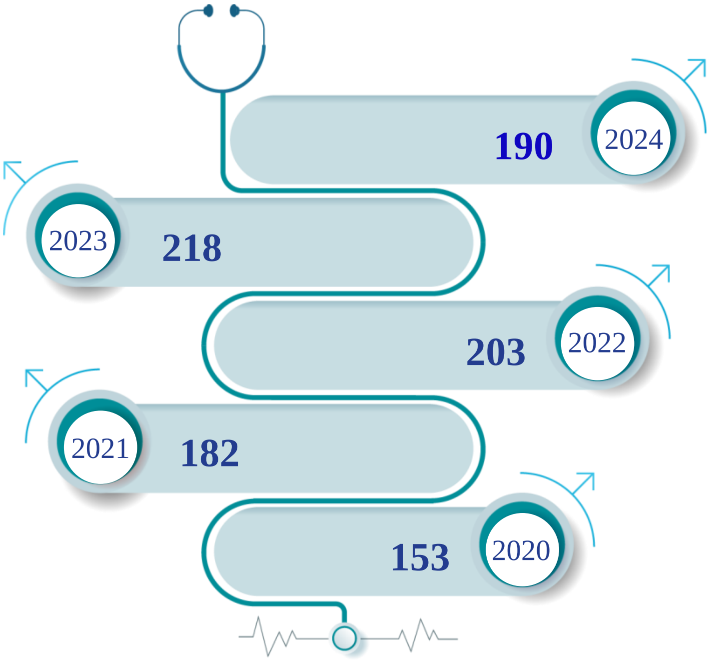

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 138 ta yoki 72,6 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

Ushbu sohadagi korxonalar sonining 90,0 foizi sog‘liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo‘nalishiga to‘g‘ri keladi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,2 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 6,8 foizini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	61
Sirdaryo t.	46
Yangiyer sh.	45
Mirzaobod t	38
Xovos t.	40
Sayxunobod t.	27
Boyovut t.	27
Oqoltin t.	16
Guliston t.	15
Sardoba t.	9
Shirin sh.	5

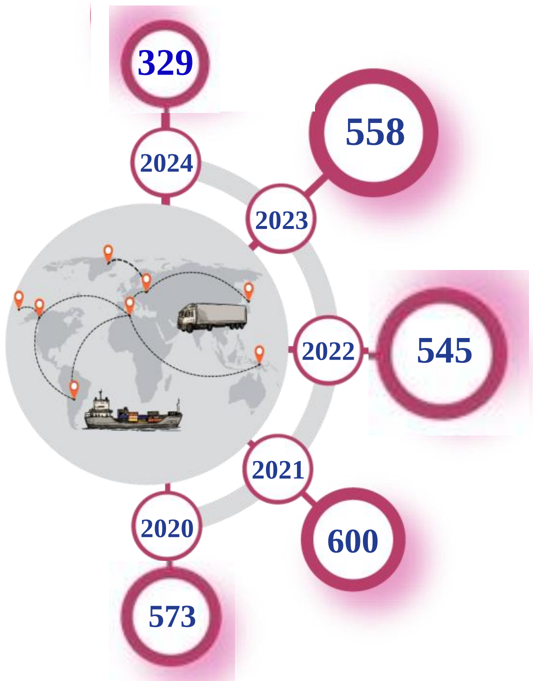

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 2,4 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo‘nalishlari bo‘yicha tahlillar shuni ko‘rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo‘nalishining 73,3 foizni tashkil etdi;

ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishi 24,3 foizni;

pochta va kuryerlik yo‘nalishi 2,4 foizni tashkil etdi;

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

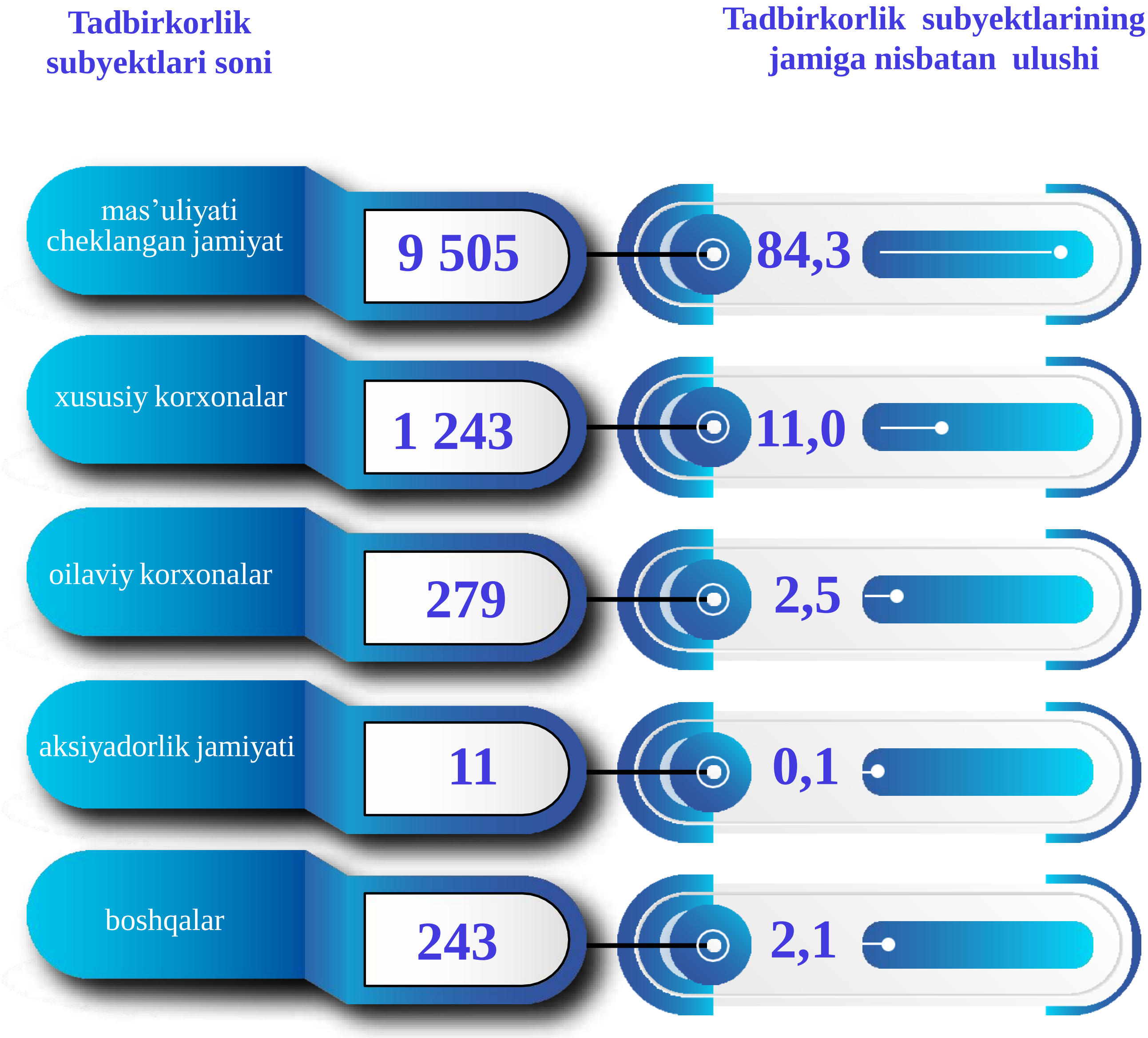

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

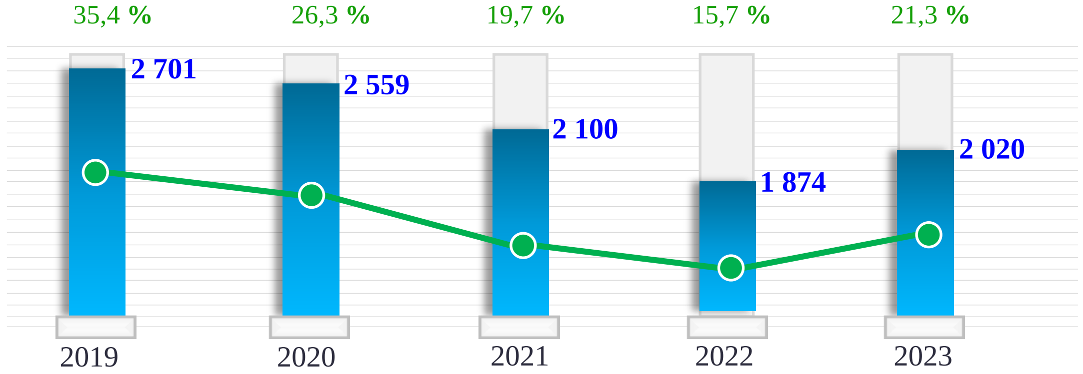

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

550
30,0 %

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

220
18,0 %

Sanoat

89
9,9 %

Qurilish

857
22,9 %

Savdo

52
17,7 %

Tashish va saqlash

67
15,4 %

Yashash va ovqatlanish

46
33,6 %

Axborot va aloqa

14
13,3 %

Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

125
15,1 %

Boshqa turlar

Mas'uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta'sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta'sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo'lingan xo'jalik jamiyati hisoblanadi. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo'yicha javobgar bo'lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog'liq zararlar uchun o'zlari qo'shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo'ladilar. Mas'uliyati cheklangan jamiyatning o'z hissasini to'la qo'shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo'yicha har bir ishtirokchi hissasining to'lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo'ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	**396**	18,3 %	Boyovut t.	**148**	19,0 %
Sardoba t.	**282**	35,4 %	Yangiyer sh.	**132**	18,4 %
Sirdaryo t.	**240**	19,4 %	Sayxunobod t.	**129**	17,2 %
Oqoltin t.	**201**	30,6 %	Xovos t.	**114**	19,8 %
Mirzaobod t.	**177**	20,6 %	Shirin sh.	**35**	14,2 %
Guliston t.	**166**	22,8 %			

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

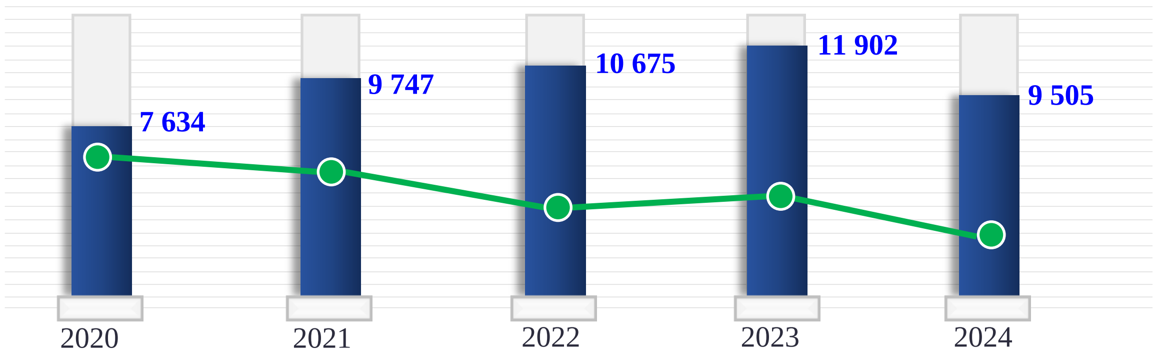

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 835

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 223

Sanoat

901

Qurilish

3 750

Savdo

294

Tashish va saqlash

434

Yashash va ovqatlanish

137

Axborot va aloqa

105

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

826

Boshqa turlar

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 11 281 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 505 tasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko‘rsatayotgan ma’suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko‘rsatdiki, eng yuqori ko‘rsatkich savdo – 39,5 foiz, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi – 19,3 foiz hamda sanoat – 12,9 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 160	Guliston t.	727
Sirdaryo t.	1 239	Yangiyer sh.	716
Mirzaobod t.	860	Oqoltin t.	657
Sardoba t.	797	Xovos t.	575
Boyovut t.	779	Shirin sh.	246
Sayxunobod t.	749		

Faoliyat ko'rsatayotgan xususiy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar

2024- yil 1- yanvar holatiga ko'ra, birlikda

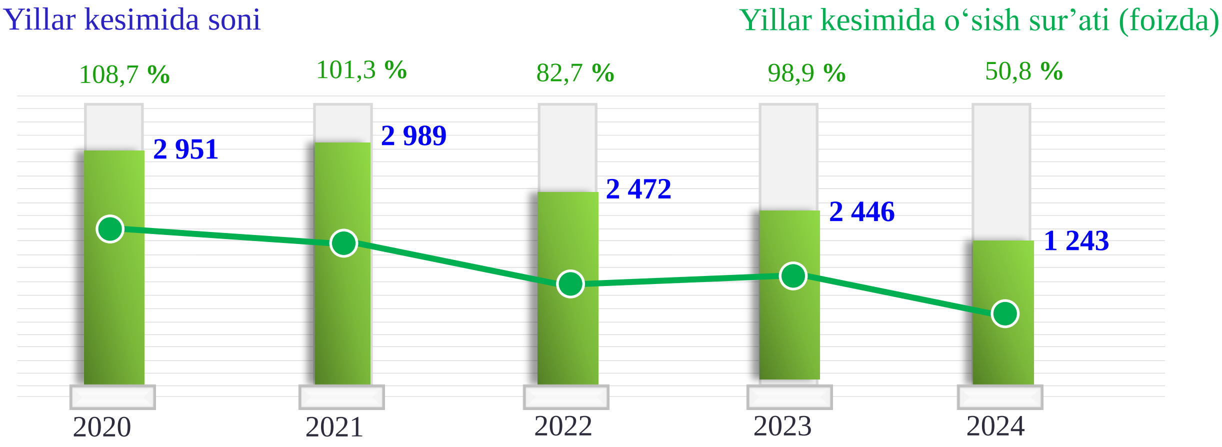

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

96 Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi	150 Sanoat	127 Qurilish
520 Savdo	31 Tashish va saqlash	143 Yashash va ovqatlanish
18 Axborot va aloqa	29 Sog'liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko'rsatish	129 Boshqa turlar

2024-yil 1-yanvar holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'zaro taqqoslanganda, ikkinchi o'rinni xususiy korxonalar egallagan bo'lib, xususiy korxonalarning eng ko'pi quyidagi hududlarda qayd etilgan; Guliston shahri - 415 ta, Boyovut - 149 ta, Guliston - 133 ta va Sirdaryo tumanida -115 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan; savdo sohasida – 520 ta, sanoat – 150 ta, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida – 143 ta va qurilish sohasida – 127 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	415	Yangiyer sh.	71
Boyovut t.	149	Sardoba t.	48
Guliston t.	133	Oqoltin t.	46
Sirdaryo t.	115	Xovos t.	46
Sayxunobod t.	102	Shirin sh.	37
Mirzaobod t.	81		

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni — Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

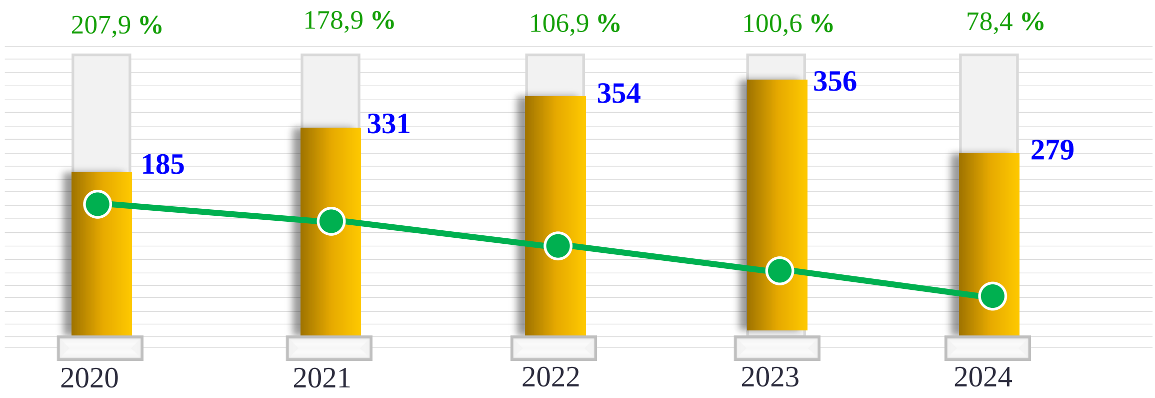

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

24

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

99

Sanoat

3

Qurilish

59

Savdo

2

Tashish va saqlash

80

Yashash va ovqatlanish

2

Axborot va aloqa

1

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

9

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra 279 ta, 2020-yilning mos davriga nisbatan 94 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 29 tadan 59 taga (o‘sish 30 taga), sanoatda – 79 tadan 99 taga (o‘sish 20 taga), yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasi – 30 tadan 80 taga (o‘sish 50 taga) soning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	74	Sayxunobod t.	14
Guliston t.	45	Oqoltin t.	12
Mirzaobod t.	27	Shirin sh.	11
Boyovut t.	34	Xovos t.	6
Yangiyer sh.	27	Sardoba t.	4
Sirdaryo t.	25		

Yangi tashkil etilgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarni faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

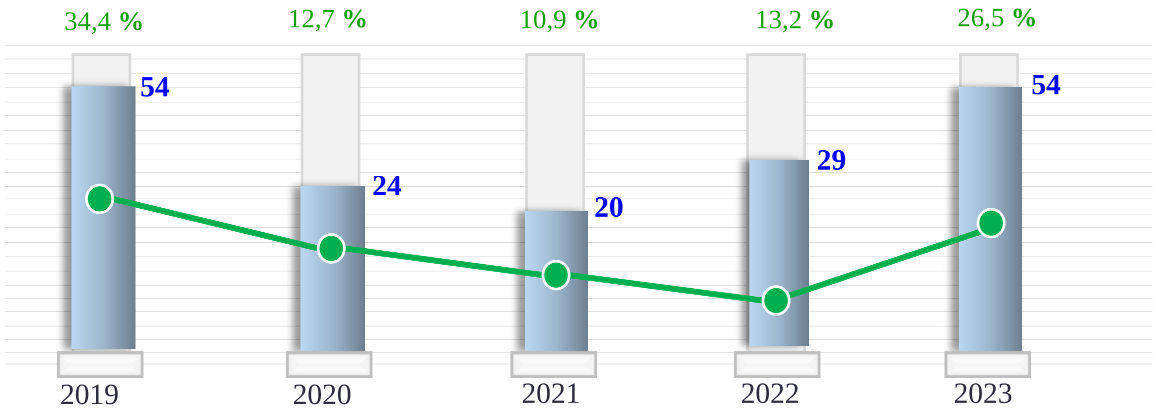

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

8

24,2 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

29

28,4 %

Sanoat

2

22,2 %

Qurilish

10

30,3 %

Savdo

1

25,0 %

Tashish va saqlash

3

60,0 %

Axborot va aloqa

1

100,0 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

2023-yilning yanvar-dekabr oylarida chet el investitsiyasi ishtirokidagi yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davri bilan solishtirganda 1,9 martaga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	15	25,0 %	Oqoltin t.	3	42,9 %
Guliston sh.	11	28,2 %	Guliston t.	2	16,7 %
Yangiyer sh.	9	45,0 %	Boyovut t.	1	11,1 %
Sayxunobod t.	6	50,0 %	Shirin sh.	1	16,7 %
Mirzaobod t.	5	18,5 %	Xovos t.	1	14,3 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

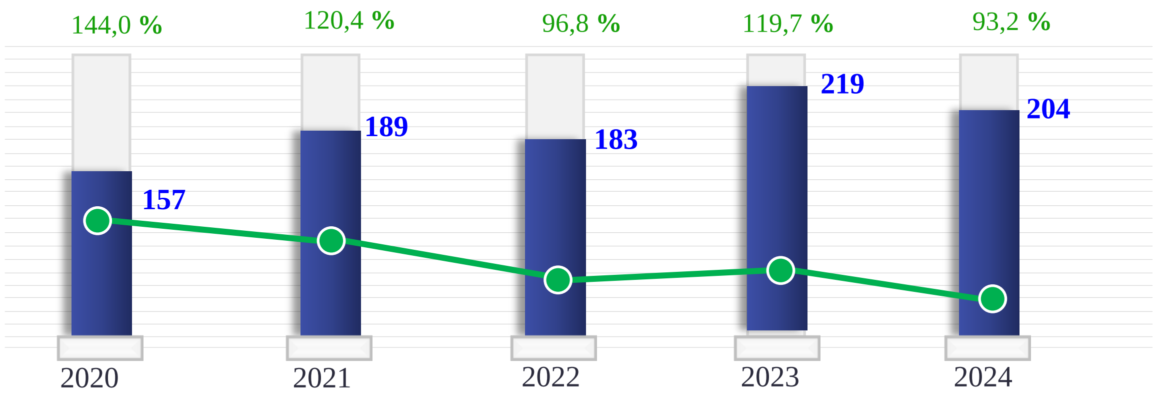

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

33

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

102

Sanoat

9

Qurilish

33

Savdo

4

Tashish va saqlash

1

Yashash va ovqatlanish

5

Axborot va aloqa

1

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

16

Boshqa turlar

Keyingi besh yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 1,3 barobarga oshdi.

Yetakchi o‘rinni 52 ta korxonada to‘liq yoki qisman ulushi mavjud bo‘lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 25,5 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 17,6 foiz), Turkiya (ulushi 14,7 foiz), Qozog‘iston (ulushi 11,3 foiz) va Afg‘oniston (ulushi 5,4 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	60	Boyovut t.	9
Guliston sh.	39	Xovos t.	7
Mirzaobod t.	27	Oqoltin t.	7
Yangiyer sh.	20	Shirin sh.	6
Guliston t.	12	Sardoba t.	5
Sayxunobod t.	12		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 96 tasi qo‘shma korxonalar, 108 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
26	Sirdaryo t.	34
21	Guliston sh.	18
13	Mirzaobod t.	14
15	Yangiyer sh.	5
9	Guliston t.	3
6	Boyovut t.	3
8	Sayxunobod t.	4
3	Oqoltin t.	4
1	Sardoba t.	4
4	Xovos t.	3
2	Shirin sh.	4

Mamlakatimizda to‘g‘ridan-to‘g‘ri investitsiyalarni jalb qilish uchun eng qulay investitsiya muhitini yaratish maqsadida iqtisodiyotni liberallashtirish, tadbirkorlik subyektlari faoliyatiga aralashuvni cheklash, litsenziyalash va ruxsat berish tartib-taomillarini qisqartirish va soddalashtirish, investitsiyalardan erkin foydalanishni ta’minlash shuningdek, hududlarda zarur infratuzilmani yaratish bo‘yicha keng ko‘lamli chora-tadbirlar amalga oshirildi. Natijada har yili xorijiy sarmoya ishtirokidagi korxonalar ko‘payib bormoqda.

2024-yil 1-yanvar holatiga chet el investitsiyalari ishtirokida ro‘yxatga olingan korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 46 taga ko‘payib, 275 tani tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2024- yil 1- yanvar holatiga ko‘ra, birlikda

Faoliyat turi	xorijiy korxonalar	qo‘shma korxonalar
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	16	17
Sanoat	56	46
Qurilish	6	3
Savdo	19	14
Tashish va saqlash		4
Yashash va ovqatlanish		1
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish		1
Axborot va aloqa	3	2
Boshqa turlar	8	8

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘siqlarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2024-yil 1-yanvar holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: 67 236 70 00